

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2024 m. gegužės 27 d. išvadą Nr. NV-1361. Nutarimo projektas svarstytas 2024 m. gegužės 28 d. tarpinstituciniame pasitarime.

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 15 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511 (toliau – Įstatymo projektas) aiškinamojo rašto 1 punkte nurodyti tikslai (*sumažinti Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 15 straipsnio 14 dalyje nurodytų įmokų kaupimo sąnaudas bei sudaryti vienodas sąlygas visiems viešiesiems vandens tiekėjams, išskyrus pačius garantinius vandens tiekėjus, praradus licencijas panaudoti pagal Įstatymo 15 straipsnio 14 dalyje sukauptas įmokas jų aptarnaujamose teritorijose, taip pat įtvirtinti dydį, kurį pasiekus įmokų kaupimas būtų sustabdytas*) neatliepia siečio – siūlomu teisiniu reglamentavimu užtikrinti, kad viešųjų vandens tiekėjų mokamos įmokos garantiniam vandens tiekėjui nenuvertėtų.

Nutarimo projekte siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl sekančių priežasčių.

Įstatymo projekte įtvirtintas pasiūlymas, kad viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai (toliau – viešieji vandens tiekėjai), išskyrus garantinius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus (toliau – garantiniai vandens tiekėjai), privalo turėti atskirą kaupiamąją sąskaitą, kurioje būtų kaupiamos lėšos, kol jos pasieks dydį, lygų 1/10 viešojo vandens tiekėjo įstatinio kapitalo, nėra pagrįstas jokiais argumentais, nepagrįsta, kodėl pasirinktas būtent toks kaupimo dydis, įvertinant tai, kad viešųjų vandens tiekėjų įstatinis kapitalas yra nevienodo dydžio, todėl skirtinguose viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regionuose veikiantys viešieji vandens tiekėjai per metus mokėdami 2 procentus nuo praėjusių metų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklos pajamų, bet ne daugiau kaip garantiniam vandens tiekėjui apskaičiuotą investicijų grąžos dydį, lygų 0,5 procento vidutinės svertinės kapitalo kainos, kaupiamųjų lėšų sąskaitose sukaupytą skirtingą lėšų kiekį. Remiantis Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) pateikta informacija, pagal viešųjų vandens tiekėjų 2022 m. finansinių atskaitomybių duomenis, 1/10 viešojo vandens tiekėjo įstatinio kapitalo sudarytų nuo 21 201 Eur iki 2 052 399 Eur per labai skirtingą laikotarpį – nuo 2 iki 78 metų (6 įmonės kauptų iki 10 metų, 33 įmonės – daugiau kaip 20 metų). Sukauptos lėšos neužtikrintų garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo viešojo vandens tiekėjo, kuriam panaikintas licencijos galiojimas, aptarnaujamoje teritorijoje, kaip teigiama Įstatymo projekte.

Įstatymo projektas nenumato jokių priemonių, kurios, įmokų kaupimą ir jų administravimą perdavus viešajam vandens tiekėjui, apsaugotų sukauptas lėšas nuo jų nuvertėjimo ar sumažintų lėšų administravimo išlaidas. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 15 straipsnio 10 ir 14 dalies nuostatas, įmokas kaupia ir administracines sąnaudas patiria 10 paskirtų garantinių vandens tiekėjų, o atsižvelgus į Įstatymo projekto nuostatas, įmokas kaupių ir administracines sąnaudas patirtų 52 viešieji vandens tiekėjai.

Pažymėtina, kad Tarybai nesuteikta kompetencija prižiūrėti viešųjų vandens tiekėjų įmokų ir jų pačių kaupiamųjų lėšų sąskaitas mokėjimą (ar laikomasi sumokėjimo terminų, ar atitinka įmokų dydžiai, įvertinti, ar užtikrintas nuoseklus ir stabilus kaupimas), nenustatyti konkretūs ribojimai viešajam vandens tiekėjui, kai yra sudėtinga finansinė padėtis, panaudoti lėšas įmonės reikmėms, todėl įmokos nebūtų apsaugotos ne tik nuo nuvertėjimo, bet ir nuo netinkamo panaudojimo.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, nes Nutarimo projektas neatitinka Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punkto reikalavimų.

Nutarimo projektu neįgyvendinamos Vyriausybės programos nuostatos.

Nutarimo projektu neperkeliami ir (ar) neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus, Nutarimo projekto notifikuoti Europos Komisijai nereikia.

Nutarimo projekte naujų sąvokų nėra.

Visuomenė su Nutarimo projektu susipažinti gali Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Nutarimo projektas paskelbus jį TAIS (Nr. 24-7492), derintas su atsakinga vandentvarkos asociacija „Vandens jėga“, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos vandens tiekėjų asociacija ir Valstybine energetikos reguliavimo taryba.

Atsakinga vandentvarkos asociacija „Vandens jėga“ ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba informavo, kad pritaria Nutarimo projektui. Lietuvos vandens tiekėjų asociacija pritaria iš dalies, nes mano, kad apskritai reikėtų atsisakyti Įstatyme nustatytos viešųjų vandens tiekėjų pareigos mokėti 2 procentus nuo praėjusių metų geriamojo vandens tiekėjo pajamų. Su Lietuvos savivaldybių asociacija suderinta darbo tvarka. Į Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos politikos grupės (grupės vadovas – Vitalijus Auglys, tel. +370 706 63 651, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) vyresnysis patarėjas Irmantas Valūnas (tel. +370 684 04 000, el. p. irmantas.valunas@am.lt) ir patarėja Judita Vaišnorienė (tel. +370 695 54 136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

J. Vaišnorienė, tel. +370 695 54 136, el. p. judita.vaisnoriene@am.lt